
Válogatás a jelenkori svéd irodalomból*

Eric Pauli Fylkeson

Betűk Istenben

Ne csak a sorok
között olvass
hanem követeld
minden ember
bemenekülési jogát
mikor
a test a szóba lép,
szóba zuhan

Fel ne add
mielőtt egész testeddel
kemény szavak
közt kígyózol

Be kell jutnod.
Az életedbe kerül.
Az ábécé mögött
minden lépés
egy életet ér

Ne add fel.
A mássalhangzók
joga és kötelessége
hogy véresre marjanak

Be kell jutnod.
Ha egyszer valóban
bejutsz soha többé
nem akarsz
a szavakon kívül lenni.

Bokstäverna i Gud

Nöj dig inte
med att läsa
mellan raderna
utan kräv
varje människas
berättigade inflykt

Var torr i början
och mjukna i takt
med att kropp
går i ord
går ner sig i ord

Ge dig inte
förrän du ålar
mellan hårda ord
med hela kroppen

Du ska in.
Det ska ta ditt liv.
Kommer du bara
bakom alfabetet
är det värt ditt liv,
varenda kliv

Ge dig inte.
Konsonanter
både vill och bör
rispa dig blodig

Du ska in.
Kommer du bara in
vill du aldrig mer vara
utanför orden.

Azt írtam
hogy az életedbe kerül.
Ezért veszi el
sebzett életed,
melléknevek nélkül.
Ne add fel.

Gerincet kapsz á-tól.
Száját kapsz ó-tól.
Végtagokat kapsz é-től.
Megszólalsz í-től.

Ne higgy magadnak
ha azt mondod hogy nem megy,
hogy az életben semmi se megy és
jól van ez így.

Kell hogy legyen egy
elveszteni való életed.

Van egy elveszteni
való életed?

Én mindent kész vagyok elveszteni.

Fiam király a Vénuszon
Lányom ellátogat
hozzátok a jövőben
Feleségem mindaz
amiről születésem előtt
álmodtam

Gondolkozz, gondolkozz kifulladásig
így segíted a folyó
folyását

Mert be kell jutnod
ki kell jutnod
legvégül
kiapadnod

Jag har skrivit
att det ska ta ditt liv.
Därför ska det ta
ditt stungna liv,
blåst på adjektiv
Ge dig inte.

A ska ge dig ryggrad.
O ska ge dig mun.
E ska ge dig lemmar.
I ska ge dig mål i mun.

Tro dig inte om du säger
att det inte går
Inget går att göra i livet,
och så var det bra med det.

Men du måste ha
ett liv att förlora

Har du ett liv
att förlora?

Jag har allt att förlora.

Min son är regent på Venus
Min dotter är
den som kommer till er
i framtiden
Min hustru är allt
det jag drömde om
som ofödd

Tänk, tänk dig trött
så hjälper du floden
att flyta

För du ska in
du ska ut
du ska sina
till slut

Mielőtt először
átadod magad:
pihenj meg ú-nál.
Mielőtt másodszor
átadod magad:
ökölharc k-val.

Mielőtt harmadszor
átadod magad:
próbálj meg magányosabb lenni mint q.

És ha átadod magad:
add át magad
szótlanul!

És amikor
az élet zárt osztályán
a szavak mögé jutsz,
akkor kezdődik az értelem háborúja

Utat vágni visszafelé
a leírtakon át,
évről évre,
évről sebre,
évek, álnok sebek,

kaszádat gondozd,
kerüld a hazugságra
szánt hazugságokat

Minden egyes mondat
amit lekaszálsz
ismét kinő, ugyanúgy,
saját szándékával
azonosan

Akkor kérd meg
a gyermekistent, hogy
töröljön ki mindent amit mondtál,
Különösen
a végzetesen ügyesen megformáltakat

Och innan du ger dig
första gången:
vila ut hos u.

Och innan du ger dig
andra gången:
näv- och fotkamp med k.

Och innan du ger dig
tredje gången:
försök att vara ensammare än q.

Och om du ger dig:
ge bort dig själv
utan ett ord!

Och när du
i livets slutna avdelning
kommit fram bakom orden,
då börjar meningskriget

Att röja baklänges
genom allt skrivet,
år för år,
år för sår,
år, försåtliga sår,

vårda din lie,
undvik lögner som ber
att få bli lögner

Och för varje mening
som huggs ner,
växer en och samma
mening upp,
blir identisk
med sin egen avsikt

Då ska du be
barnaguden sudda ut
allt du sagt,

és kívánd azt, hogy ott teremj
 ahol egykoron
 gyors csodák teremtek

De hol van tiszta Istened
 Hol van a vágy felsőrendű tudata
 Hol van hangja
 a titkos úrben
 Hol az ígéret, hogy
 a falak mögött ismét
 életet találsz
 Hol van szellemének
 magára hagyott füttyszava

Mászd meg a szavakat
 vágj eret a G görbületén
 csurogjon olaj az öltönyödre
 hasítsd ketté ú-t
 hogy recsegve ropogjon
 szárazra rohadt életkora
 de hagyd hogy picit elinduljon
 hagyd hogy picit elinduljon
 szabadon, szótlantul

Nem tudom
 miféle névtelen
 elektromágneses vízbe
 sodor ez a munka

De be kell jutnod
 és ki kell jutnod
 és legvégül
 kiapadnod
 Az elhagyott gyermek
 magányos rejtélyének
 Nedvességével

töltsd meg G hátán a rést
 És szánd meg ú-t

särskilt
 det dödligt välformulerade,
 och önska dig dit
 där en gång
 snara under växte

Man var är din giftfrie Gud
 Var är din
 längtans överförnuft
 Var är hans röst
 i hemliga etern
 Var är löftet
 att återse livet
 bakom muren
 Var är hans andes
 övergivna vissling

Du får klättra på ordet,
 öppna en åder i G:s kurva
 och få olja på kostymen,
 bryta u på mitten
 så det knastrar
 av snusrutten ålder,
 lilla d får gå fri
 lilla d får gå fri
 och utan mening

I vilket namnlöst
 elektromagnetiskt vatten
 detta arbete
 mynnar ut
 vet jag inte

Men du skulle ju in
 och du skulle ju ut
 och du skulle ju sina
 till slut

Så nyfyll ditt G.
 med det våta

akárcsak az ágak nedvét
és a sebeket a térdeken
És hozd haza pici d-ét,
hozd haza pici d-ét,
ikertestvére és ő
várva várja
suta gondolatomban

(*"33 dikter"*, 1986)

i ensamma barnets
jublande ensamma gåta
Och ömma för u
som du ömmar för
märgen i kvisten
och ärrn på knäna

Och hämta hem lilla d,
hämta hem lilla d,
hennes tvilling väntar
så träget med ö
i min tafatta tanke

Gyakorlat

Az üvegfolysó
lezárt kijáratok között
sétálva azt gyakoroljuk
hogy úgy tegyünk mintha csak
látszólag sétálgatnánk amikor
látszólag sétálgatunk.

(*"Avbön"*, 1978)

Övning

Att promenera
mellan glastunnelns
igenbommade utgångar
är en övning i att låtsas
att promenaden är på låtsas.

Bezárva

I
Bogarak próbálnak áthatolni
az ablaküvegen. Kissrác koromban
órákon át néztem, hogyan próbálnak
áttörni, újra meg újra. Nem tudják
mi az amit mi úgy nevezünk
"ablaküveg".

II
Az ablakon túl a világ játérendje.
Finomra örölt üveg várja a kisbaba
lábát a 9-es mezőn.

Inlåst

I
Några insekter försöker borra sig ut
genom rutan. Som grabb kunde jag
sitta i timmar och studera deras
utbrytningsförsök. De vet inte
vad det som kallas "rutan" är.

II
Utanför rutan finns världens
spelordning.
Finmalet glas väntar på bejbins
fötter på ruta 9.

III

Még egy rovás a fatörzsön. A 27-es számú ősz. A vízpocsolyák felszínén a jégvárta engedelmesen recseg lépteim alatt, de nem érzem, hogy megértem arra, hogy gyerekem legyen. Orrom az üveghez nyomom. Várom apát.

(*"Avbön", 1978*)

Mielőtt leszáll az este

Útra indultam
 hogy elhagyjam a kemény életet
 hogy ne akarjak többé
 a szelleműző titkos éhségében
 sült hús lenni,
 ahogy ezt ifjúkori énem
 megfogalmazta volna.

És azután
 Mi történt azután
 Semmi minden történt

Álom jött álomra
 és valamennyi arról szólt
 hogy oda kell érni
 mielőtt becsapódik a kapu
 és kialszanak az ablakokban a fények.

Útnak indultam
 hogy elhagyjam a kemény életet
 le kellett rombolnom a házat
 hogy megtaláljam a szobát
 az erdőt az erdőben kerestem
 lehámoztam a zavaró hangokat
 hogy szabaddá tegyem a zengést
 ujjaim véresen izzottak énekeltek

III

Ännu en skåra i barken. Det var min höst nr 27. Pölnarnas ishinnor krasar följtsamt under min gång, men jag känner mig inte mogen att ha nåt barn. Med näsan mot rutan. Vänta på far.

Före kvällen

Jag var på G, på resa
 bort från det hårda livet
 att inte längre vilja vara
 det brynta köttet
 i andeutdrivarens
 maskerade hunger,
 som min yngre upplaga
 skulle formulera saken.

Och sen
 Vad hände sen
 Inget allt hände

Dröm las på dröm
 och alla handlade om
 att hinna fram
 innan porten slår igen
 och alla fönster släcks

Jag var på G, på resa
 bort från det hårda livet
 var tvungen att riva huset
 för att hitta rummet
 letade i skogar efter skogen
 skalade bort bruset
 för att frilägga suset
 tills fingertopparna glödde

a látszólag meggyógyult sebek dala
megjelent az Áprilisi Szél Kiadónál
és boldogsággá őrlődött
igaz boldogsággá

És azután
Mi történt azután
Minden semmi történt

Álom jött álomra
és valamennyi egy
rég elfelejtett feljegyzésről szólt,
Artemisz tegeze mélyén

Úton vagyok, hogy otthagyjam
a betűk belső meredek lejtőinek
ívelt kanyarait
nem akarok többé mindent látni
és egyre kevesebbet megérteni
nem akarok többé arra várni
hogy visszatérjen
és bevezessen új kozmikus szabályokat
nem akarok többé fülelni
hogy hallom-e őt
aki nem is törődik azzal hogy létezik
Csendes elfoglaltságok
megjelennek majd az Áprilisi Szél Ki-
adónál
és boldogsággá őrlődnek
igaz boldogsággá

Ha három napom lenne még hátra
első nap orromat a földbe nyomnám
amilyen mélyen csak lehet
A második nap besiklanék
valamennyi csendes öbölbe amelyeket
eddig megtagadtam magamtól

blödde sjöng
De skenlåkta särens sång
kom ut på Aprilvindens förlag
och maldes ner til lykke
til sand lykke

Och sen
Vad hände sen
Inget allt hände

Dröm las på dröm
och alla handlade om
den bortglömda minneslappen
djupt nere i Artemis koger

Jag är på G, på resa
bort från loopen
i bokstavens inre branta kurva
vill inte längre se allt
och begripa allt mindre
vill inte längre vänta
på att han ska återvända
och klubba genom nya kosmiska
regler
vill inte längre lyssna
på en som inte
bryr sig om att finnas
Tysta sysslor
ska ges ut på Aprilvindens förlag
och malas ner til lykke
till sand lykke

Hade jag tre dagar kvar
skulle jag ägna den första
åt att trycka ner näsan i myllan
så djupt jag bara kunde
Andra dagen skulle jag
glida in i alla de målarvikar
jag nekat mig själv att upptäcka

És azután
 Mi történik azután
 Minden semmi történt

Och sen
 Vad händer sen
 Vad händer den tredje dagen

Álom jön álomra
 és valamennyi arról szól
 hogy nem úton lenni,
 otthagyni a nekivágást
 mielőtt a történet elkezdődik,
 kiszaladni magánhangzóimból
 szorosán nyomomban Artemisz
 körülfont lábszárainak hűvösségével

Dröm läggs på dröm
 och alla handlar om
 att inte vara på G,
 att lämna G innan
 berättelsen börjar,
 att springa ut
 ur sina vokaler
 kloss i häl med svalkan
 från Artemis snörda vad

Álom jön álomra
 de csak egy szól arról
 hogy újra éljem életem
 egyetértésben,
 hogy tartós kapcsolatot keressek
 az árnyakkal
 az erdei tónál,
 hogy otthagyjam az utat
 és a kicsinyekkel
 a patakhoz érjek
 mielőtt leszáll az este

Dröm läggs på dröm
 men bara en handlar om
 att leva om sitt liv
 i endräkt,
 att söka varaktig kontakt
 med skuggorna
 nere vid tjärnen,
 att lämna G
 och med sina allra minsta
 försöka nå fram till å
 före kvällen

(*“Hinna före kvällen”, 2003*)

Eric Pauli Fylkeson

1950-ben született a Stockholm melletti Bromsten külvárosában. Költőként a hetvenes évek elején tűnt fel, amikor Bruno K. Öijer-el és Per-Eric Söder-el megalapította az immár legendás hírű Vesuvius költőcsoportot. Írói munkássága mellett több irodalmi újságot alapított és szerkesztett. A legismertebbek a hetvenes és nyolcvanas években működő Feber, Janus és I minne. Írói műhelyeket, tanfolyamokat és szemináriumokat vezet. 1994 óta a Sala nevű kisvárosban él, és a helyi politikai életben tevékenykedik.

Megjelent művei:

Vi lever i en tyst film 1973, Idyllernas död 1973, Barnet och kriget 1973, Maskinerna ska dö 1974, Dandy 1975, Nervsystem 1976, Skuld 1978, Avbön 1978, En far åt mina tankar 1980, I tjänst 1983, Pojkdockans dikter 1985, 33 dikter 1986, I åttonde huset 1993, Raklång på vattnet 2002, Hinna före kvällen 2003, Nästa liv, tack 2005, Badkar till övers 2005

Kazetták, hanglemezek:

Nya Tider, Nya Änglar (kazetta 1976), Svenska poeter I (kazetta/LP 1988), Rörda bland upprörda (kazetta 1990), Vad jag gjorde i världen (kazetta 1990), Dårarna (CD 1994), Stjärnstopp i Koopers anda (CD 2002), Då blod och röst slog följe (CD 2006)

* Most induló rovatában Molnár István író, költő, Stockholmban élő munkatársunk, a szerkesztő kérésére vállalta, hogy folyamatosan válogat és fordít ismert jelenkori svéd íróbarátai műveiből.

Munkájával az Ághegy igyekszik megfelelni vállalt híd-szerepe kiteljesítésének, a svéd — magyar irodalmi kapcsolatok elmélyítésében.